

MAASEUTU.FI

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

Leader-yritystukien maksatus maaseuturahastosta 22.2.2017

Pirjo Tuomikoski

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Yleistä maksatukseen liittyvistä asioista

- Noudatetaan annettua tukipäätöstä ja hyväksytyä kustannusarviota sekä rahoitusta (EU+valtio+mahdollinen muu julkinen, yksityinen)
- Tuen piirissä ovat hankinnat, jotka on hyväksytty tukipäätöksellä
  - Mikäli hyväksytyä hankintasuunnitelmaa halutaan muuttaa kesken kaiken, on siitä oltava yhteydessä Leader-ryhmään ennen kuin hankintaa/muutosta aletaan tekemään
- Kustannusten tulee syntyä toteutusaikana
- Vireilletulon päivämäärä ja toimenpiteen toteuttamisen päättämispäivä lukevat tukipäätöksessä
- Poikkeus: tuen piirissä voivat olla ennen vireille tuloa syntyneet hyväksytyyn rakentamiseen liittyvät suunnittelukustannukset

Yleistä maksatukseen liittyvistä asioista

- Kustannusten tulee olla toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuneita, ei organisaation tavanomaisesta toiminnasta aiheutuvia kustannuksia.
- Kustannusten on oltava lopullisia (alennukset, hyvitykset ja palautukset on vähennetty haettavista kustannuksista).
- HUOM! Katso tukipäätöksestä myös erityisehdot

Yleistä maksatukseen liittyvistä asioista

- Yritystuissa osamaksuhankinta on tuen piirissä, eli hankinta on rahoitusvelankin osalta tukikelpoinen, kun otetaan huomioon, että
  - Hankinta on tehty osamaksukaupasta annettua lakia noudattaen ja hakijalla on rahoitussopimukseen perustuva velvollisuus maksaa jäljellä oleva velka rahoitusyhtiölle
  - Rahoitusyhtiö on maksanut velan myyjälle. Tästä on toimitettava tosite maksuhakemuksen liitteenä, josta käy ilmi maksettu summa tai kunkin maksuerän määrä ja maksupäivä(t)
  - Hankinta on toimitettu tuensaajalle
  - Tuen saaja on oikeutettu tekemään omaisuudesta poistoja ja vähentämään arvolisäveron, mikäli on arvolisäverovelvollinen toiminnastaan

Rakennuksen tai maan hankinta

- Maa-alueen hankintakustannuksesta on tukikelpoista enintään 10 prosenttia tuettavan toimenpiteen tukikelpoisista kokonaiskustannuksista
  - Maa-alueen hankinta tulee olla tukihakemuksessa ja hyväksytyt annettu tukipäätöksessä
- Pelkästään maa-alueen hankinta ei ole tuen piirissä
- Rakennuksen tai kiinteistön kauppahinta ei saa ylittää sen käypää arvoa
- Mikäli rakennus hankitaan julkisyhteisöltä, kohteen on oltava julkisesti myytävänä vähintään kaksi kuukautta tai kohteen hankintahinta perustuu vähintään kahden riippumattoman arvioijan hinta-arvioon

Rakentamisen tukikelpoisia kustannuksia

- Kohtuulliset ja tarpeelliset rakennuksen, rakenteen tai rakennelman rakentamiseen, laajentamiseen, korjaamiseen tai hankkimiseen liittyvät hyväksytyn suunnitelman mukaiset kustannukset
- Investoinnin suunnitteluun ja toteutukseen liittyvät yleiskustannukset mukaan lukien lupa- ja rekisteröintimaksut
- Tuettavaan rakentamiseen liittyvät työntekijöiden palkkakustannukset + niihin liittyvät työnantajan lakisääteiset sivukulut (sotu, TyEL, työttömyys-, tapaturma- ja ryhmähenkivakuutus)
- Huom. Yrittäjän oma palkka ei ole tuen piirissä

Koneet, laitteet, kalusto

- Tuen piirissä ovat uusien koneiden ja laitteiden hankkiminen enintään omaisuuden markkina-arvoon asti
  - Ei käytetyt koneet, laitteet, välineet
- Yli 2 500€ hankinnoissa hintatason selvitys tai riittävä määrä tarjouksia -> näistä tehdään yhteenveto maksuhakemuksen liitteeksi sekä liitetään myös kaikki saadut tarjoukset
  - Lomake Liite F Hankintalain piiriin kuulumattomat hankinnat

Aineettomat investoinnit

- Tukea voidaan myöntää seuraaviin kohtuullisiin ja tarpeellisiin kustannuksiin, kuten
  - 1) tietokoneohjelmistojen hankkiminen ja kehittäminen
  - 2) patenttien, käyttö lupien, tekijänoikeuksien ja tavaramerkkien hankkiminen
- Kustannusten tulee olla hyväksytyjä annetussa tukipäätöksessä

Investoinnin toteuttavuustutkimus

- Toteutettavuustutkimuksen tarkoituksena on selvittää edellytyksiä toteuttaa yrityksen aineellinen investointi
- Toteutettavuustutkimuksella voidaan selvittää investoinnin toiminnallisia, taloudellisia ja teknisiä edellytyksiä mukaan lukien rahoituksen selvittämistä ja valmistelua
- Toteuttavuustutkimuksen tukikelpoisiksi kustannuksiksi voidaan hyväksyä ostopalveluista ja palkoista aiheutuvat kustannukset sekä muut välttämättömät ja tarpeelliset kustannukset

Yrityksen perustamistuki

1. Uuden yrityksen perustamistoimenpiteet
  - Ulkopuolisten palveluiden, asiantuntijoiden ja konsulttien käyttö
  - Tuotantotilojen sekä koneiden ja laitteiden vuokraus
  - Muut uuden yrityksen perustamisvaiheessa tarpeelliset toimenpiteet
2. Toimivan yrityksen uuden liiketoiminnan perustamistoimenpiteet
  - Ulkopuolisten palveluiden, asiantuntijoiden ja konsulttien käyttö
  - Osallistuminen messuille, näyttelyihin ja muihin vastaaviin tapahtumiin
  - Muut yrityksen uuden liiketoiminnan aloittamiseen liittyvät tarpeelliset toimenpiteet

Lisäksi tukea voidaan myöntää liiketoimintasuunnitelman mukaisten kokeilutoimenpiteiden toteuttamiseen uudelle tai toimivalle yritykselle.

Yrityksen perustamistuki, maksun hakeminen

1. Ensimmäistä erää voi hakea, kun tukipäätös on annettu, yritys on perustettu ja merkitty voimassa olevien säännösten mukaisesti kaupparekisteriin, arvonlisäverovelvollisten rekisteriin ja ennakkoperintärekisteriin.
2. Toista erää, ellei kysymyksessä ole viimeinen erä, voi hakea, kun vähintään puolet tukipäätöksellä hyväksytyistä toimenpiteistä on toteutettu. Liitteeksi tulevat:
  - tuloslaskelma ja tase (vähintään alustava) toteutusajan alusta lähtien
  - Selvitys toteutumisesta suhteessa annettuun tukipäätökseen
3. Kolmatta erää voi hakea, kun tukipäätöksellä hyväksytyt toimenpiteet on kokonaisuudessaan toteutettu. Liitteeksi tulevat:
  - tuloslaskelma ja tase (vähintään alustava) koko toteutusajalta
  - Loppuraportti toimenpiteen toteutumisesta suhteessa annettuun tukipäätökseen

Toimenpiteen aloittaminen

- **Investointitukea haettaessa** toimenpiteen aloittamiseksi katsotaan ensimmäinen seuraavista toimenpiteistä:
  1. Sopimuksen tai tilauksen tekeminen
  2. Rakennustöiden aloittaminen
  3. Hankinnan toimitus
  4. Hankinnan maksaminen
  5. Muun sellaisen sitoumuksen tekeminen, joka tekee investoinnista peruuttamattoman
    - Jos hankintahinta maksetaan yhtä useampana eränä, hankinnan maksamisajankohdaksi katsota ensimmäisen erän maksun ajankohta
- **Yrityksen perustamistukea haettaessa** toimenpiteen aloittamiseksi katsotaan liiketoimintasuunnitelmassa esitettyjen tuettujen toimenpiteiden toteuttamisen aloittaminen. Toimenpiteiden aloittaminen tulee aloittaa yhdeksän kuukauden kuluessa tukipäätöksen päivämäärästä lukien.

Toimenpiteen aloittaminen

Seuraavista investointiin liittyvistä toimenpiteistä voi aiheutua kustannuksia ennen tukihakemuksen vireille tuloa ilman, että se katsottaisiin toimenpiteen aloittamiseksi:

1. Maan osto
2. Lupien hankkiminen
3. Yleiskustannuksia aiheuttavat toimenpiteet
4. Toteuttavuustutkimus
5. Hankinnat, joiden arvo on vähäinen suhteessa toimenpiteen hyväksyttävään kokonaiskustannukseen

Yhteenveto: Ennen tukihakemuksen vireille tuloa syntyneet kustannukset eivät ole tuen piirissä, lukuun ottamatta yllä olevat

Investointituen tukikelvottomia kustannuksia

1. Arvolisävero, ellei se jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi ja hakija esitä selvitystä siitä, että arvonlisäveroa ei ole mahdollista saada vähennyksenä tai palautuksena takaisin
2. Korot, provisiot tai muut rahoituksesta johtuvat kustannukset
3. Osamaksusopimukseen liittyvät hallinto-, vakuutus-, korjaus-, huolto-, tai muut vastaavat kustannukset
4. Sellaisten hankintojen kustannukset, jotka on tehty hakijalta, hänen perheenjäseneltään, hakijan tai hänen perheenjäsentensä määräysvallassa olevalta yritykseltä tai hakijan yrityksen johtavassa asemassa olevalta henkilöltä taikka muutoin tuen kohteena olevan yrityksen lähipiiriin kuuluvalta osapuolelta

Tuen maksuerät ja maksamisen hakuaika

- Investointituki maksetaan enintään neljässä erässä
- Rakentamiseen liittyvän investointituen viimeinen erä on oltava vähintään 20 %:a myönnetyn tuen kokonaismäärästä
- Yrityksen perustamistuki maksetaan vähintään kahdessa ja enintään kolmessa erässä, kts. Dia 11
- Tuen viimeisen erän maksamista on haettava neljän kuukauden kuluessa toimenpiteen toteuttamisen päättymispäivästä

Investoinnin loppumaksu/ Paikan päällä tehtävä tarkastus

- Rakennus- tai toimenpideluvan edellyttämät rakennusvalvontaviranomaisen katselmuspöytäkirjat tulee liittää loppumaksun yhteydessä Hyrrään
- Rakentamis- ja kone- ja laiteinvestoinneissa ELY-keskus tekee paikan päällä tarkastuksen viimeistään ennen loppumaksun suorittamista
- Ennen tuen viimeisen erän maksamista investoinnin tulee olla kokonaan toteutettu ja rakentamisen osalta rakennus- tai toimenpideluvan edellyttämä loppukatselmus pidetty

Investoinnin pysyvyys ja tuen siirtäminen

- Tuettu aineellinen omaisuus tulee olla kolme vuotta tuen viimeisen erän maksamisesta (maksupäätöksen päivämäärästä 3 vuotta)
  - Tuen saajan omistuksessa ja käytössä, ja tukipäätöksen mukaisessa toiminnassa
  - Ja aineeton omaisuus sisällyttää yrityksen varoihin
- Erityisestä syystä tuen myöntäjä voi määrätä käyttöajaksi enintään viisi vuotta
- Mikäli tuen saajan olosuhteissa tapahtuu tuettuun omaisuuteen liittyviä muutoksia, on ennen muutosten syntymistä oltava yhteydessä ELY-keskukseen
  - Tuetun omaisuuden luovutuslupaa on haettava ELY-keskuksesta

Tiedottaminen

- Jos julkisen tuen määrä ylittää 50 000€, on investoinnin yhteyteen (rakennus, koneet ja laitteet) sijoitettava toimenpiteen toteuttamisen ajaksi (=tukipäätöksessä oleva toteuttamisaika) EU-tukea esittelevä A3-kokoinen juliste tai kyltti
  - > maksuhakemukseen on hyvä liittää kuva julisteesta tai tieto siitä, että tiedottamisvelvoitetta on noudatettu
  - > juliste tulostettavissa www.maaseutu.fi -> Hakijalle -> Tuensaajan viestintäohjeet
  - > vaihtoehtoisesti voi pyytää kyltin Leader-ryhmältä
- Jos julkisen tuen määrä ylittää 500 000 euroa tiedotuskyltin on oltava esillä, kunnes hankkeen viimeisen maksun saamisesta on kulunut kolme tai viisi vuotta (tukipäätöksestä käy ilmi kesto). Kyltin saa Leader-ryhmältä.
- EU-logoa ja maaseuturahaston tunnuslausetta (jos tunnuslause mahtuu kokonaisuudessaan, muutoin riittää pelkkä ”Maaseuturahasto” EU-logon alle) tulee käyttää kaikessa hankkeen tiedotuksessa /tiedotusmateriaalissa (PR-materiaali, lehti-ilmoitukset, verkkosivut, esitteet, tuotokset, joista hankkeelle tulee kustannuksia).

Selvitykset ja seurantatiedot

Maksuhakemuksen yhteydessä

- Hyrrässä annettava tai Hyrrään on liitettävä selvitys, miten toimepide on siihen asti toteutunut verrattuna hyväksytyyn suunnitelmaan.
- Seurantatiedot tallennetaan Hyrrään toimenpiteen toteutuksen päätyttyä, viimeistään viimeisen maksamiserän hakemisen yhteydessä.
- Yritystuella toteutetuista toimenpiteistä, joiden julkisen tuen määrä on yli 5 000€, on seurantatietoja varauduttava antamaan lisäksi 2 vuoden kuluttua tuen viimeisen erän maksamisesta

Kirjanpito

- Yrityksen kirjanpitoon tulee avata toimenpiteelle oma kustannuspaikka tai tili.
  - Kaikki hankkeelle kohdistetut kustannukset tulee olla kirjattuna kirjanpitoon
- Maksuhakemukseen tulee liittää Hyrrässä ote pääkirjasta maksuhakemuksen ajalta.
- **Huom! Toimita tukipäätös ensitilassa kirjanpitäjälle.**

Menotositteet (laskut)

Hyrrään liitetään maksuhakemuksen aikaväliltä toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuneet laskut (ei koske perustamistukea)

- Laskusta on käytävä ilmi vastaanotettu tavara tai palvelu
- Mikäli hankinta ei käy selkeästi ilmi tositteesta, laskuun on kirjoitettava, mitä hankinta koskee ja miten se liittyy hankkeen toteuttamiseen
- Laskuun tai käteiskuittiin on kaupassa hyvä pyytää selvyuden vuoksi kirjoittamaan hankkeen nimi tai hankenumero
- Jos maksuhakemuksessa esitetty kustannus ei kohdistu kokonaisuudessaan hankkeelle, maksuhakemuksessa on selvitettävä kustannuksen jakoperuste (merkitse laskuun selvästi ne hankinnat, mitkä kohdistat hankkeen kuluksi)
- Laskuissa tulee näkyä kirjanpidon tositenumero
- Laskut on skannattava pdf-muodossa Hyrrään omalle kululajille pääkirjan mukaisessa järjestyksessä (kululajit ja niihin hyväksyttävät kustannukset on määritelty tukipäätöksessä)

Maksutositteet

- Maksutositteena hyväksytään pankin antama tiliote, pankin antama maksutosite, ostoreskontran päiväkirja tai maksun saajan antama yksilöity kuitti.
- Maksuhakemukseen liitettyjen käteiskuittien osalta tuensaajan on osoitettava rahan lähde kirjanpitokirjauksilla, tiliotteilla tai muulla luotettavalla tavalla, kun hankinnan arvo on merkittävä.
- Kustannusten tulee olla tosiasiallisesti maksettuja (raha liikkuu toteuttajan tililtä laskuttajalle).

Hankinnat

- Tavara- ja palveluhankinnat, jotka ovat yli 2 500, mutta alle 30 000 euroa (1.1.2017 alkaen alle 60 000 euroa)
- Vähintään kolme vertailukelpoista tarjousta tai
- Hintavertailu internetin kautta tai
- Kyselyt
  - > toimenpiteen toteuttaja vastaa siitä, että kustannusten kohtuullisuus on selvitetty ja dokumentoitu!
- Maksuhakemukseen liitetään
  - Tarjouspyyntö ja kaikki saadut tarjoukset
  - Muistio tai tarjousten vertailu hintatason selvityksestä
    - Valintaperusteet, millä perusteella kyseiseen palvelun- tai tavarantoimittajaan on päädytty
  - Lomake ”Liite F Hankintalain piiriin kuulumattomat hankinnat” (täytetään kumulatiivisesti)

Mahdollinen vähennys

- Mahdollinen vähennys tulee sovellettavaksi, kun maksettavaksi haetun tuen määrä on yli 10 % suurempi kuin kustannusten tukikelpoisuuden tarkastelun jälkeen vahvistettu ja maksettavaksi tuleva tuen määrä.
- Vähennyksen määrä:
  - maksuhakemuksella haetun tuen määrän ja tukikelpoisuustarkastelun jälkeen vahvistettavan tuen määrän erotus
- Soveltamatta jättäminen:
  - Tuen hakija pystyy osoittamaan, ettei tukikelpoisiin menoihin sisältyvämmien menojen ilmoittaminen ole hänen syytään tai toimivaltainen viranomaisen muutoin vakuuttuu siitä, ettei syy ole hakijan.

Esimerkki vähennyksestä

Tässä esimerkissä tuen hakija on hakenut kustannuksia 100 000 euroa, tuki on 80 % ja hylättäviä kustannuksia on 10 000 euroa.

Maksuhakemuksella haettu tuki (= 100 000 * 80 %)	80 000,00
Tukikelpoisuustarkastelun jälkeen vahvistettu tuki (= (100 000 – hylätyt 10 000 euroa) * 80 %)	72 000,00

Vertailuarvo 11 % -> yli 10 % $((80\,000 - 72\,000) / 72\,000 * 100)$

<i>Vahvistetusta tuesta vähennetään erotus</i>	8 000,00
--	----------

=>

Vahvistettu tuki	72 000,00
Vahvistetusta tuesta vähennetään	-8 000,00
Maksettava tuki	64 000,00

Lomakkeet ely-keskus.fi:n internetsivuilla

www.ely-keskus.fi/pohjois-pohjanmaa -> EU-rahoitus -> Oikopolut, Maksatus- ja tarkastusyksikkö -> Maaseuturahaston lomakkeita

Maksatuksen asiointipostilaatikko:
emrmaksatus.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Leader –hankkeiden maksatusasiantuntijat:

• Senni Heikkilä, puh. 0295 038 163

- Nouseva Rannikkoseutu ry
- Oulun Seudun Leader ry

senni.heikkila@ely-keskus.fi

• Helena Seppälä, puh. 0295 038 211

- Koillismaan Leader ry
- Rieska-Leader ry

helena.seppala@ely-keskus.fi

• Pirjo Tuomikoski, puh. 0295 038 159

- Keskipiste-Leader ry

pirjo.tuomikoski@ely-keskus.fi

